SmåSagors

PYSSEL & LEKAR

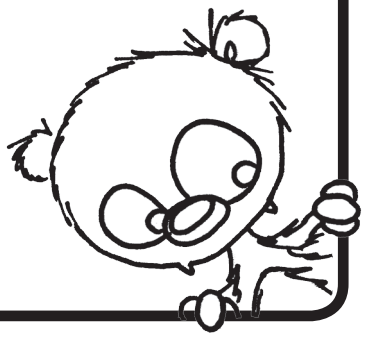

Copyright 2015
Jonny Carlsson

Hitta mer på:

www.smasagor.se

Version: 1

Det här kan du hitta i den här boken:

Rävens fågelholk..... 1
Harens spring och skriklek 2
Spindelns blåbärsmuffins..... 3
Björnarnas bygga tornlek..... 5
Rävens lingodricka..... 6
Igelkottens bladjakt..... 7
Ugglans kvarnspel..... 11
Björnarnas tvärtomkurragömma..... 13

Tema Vandring
Vandringsstav..... 14
Fiskeväska..... 15
Eldpåse..... 16

Igelkottens faktablad..... 17
Humlans faktablad..... 18
Harens gå vilse skola..... 19
Grodans Jägarsnus..... 22
Rävens fågelmatare..... 23
Kråkornas jätteplockepinn..... 24
Ekorrens fystorkade gröt..... 25
Småfåglarnas hjärngympa..... 26

Rävens FÅGELHOLK

Räven brukar bygga en massa fågelholkar lagom till våren så att hans vänner har någonstans att bo när de ska lägga sina ägg.

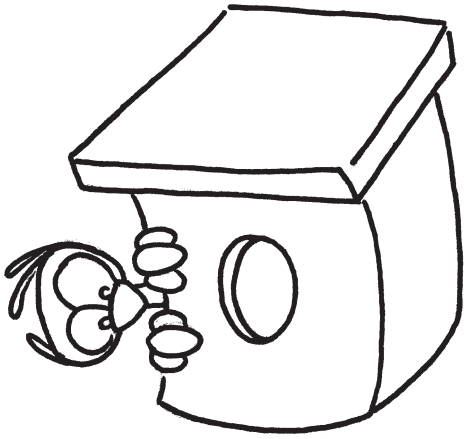

Du kan också hjälpa fåglarna, följ instruktionerna och bygg din egna fågelholk. Gillar fåglarna holken kan det hända att de kommer tillbaka år efter år.

Visste du att en flugsnappare kan fånga 3000 insekter per dag?

Gör så här:
1. Leta reda på en ohyvlad bräda som är 15 cm bred, 2 - 2.5 cm tjock och 130 cm lång.
2. Mät och markera var du ska såga enligt mallen. Såga ut alla bitarna.
3. Spika eller skruva ihop bitarna till en holk.
4. Borra ingångshålet, använd en borr med 3 cm i diameter.

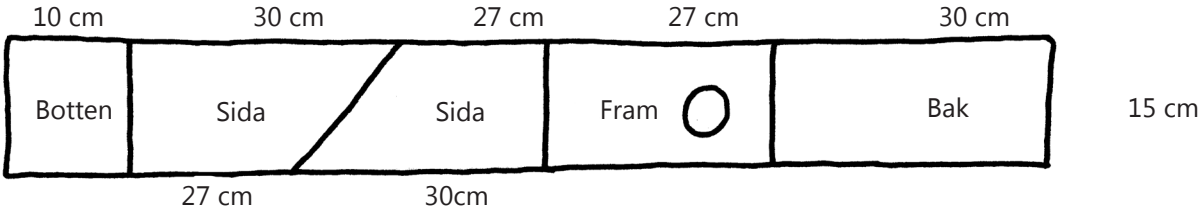

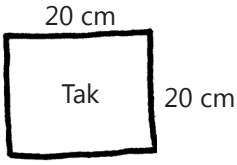

Det här behöver du:
- Ohyvlad bräda 15 cm bred och 20-25 mm tjock.
- Såg
- Borr - hålet ska vara cirka 3 cm i diameter
- Hammare och spik (eller skruv och skruvdragare)

Tänk på att det **INTE** spelar någon roll om det blir lite snett och vint. Fåglarna vill bo där i alla fall, hur ofta är allt spikrakt i skogen?

TIPS: Varför inte dekorera holken med en brännpenna eller en skvätt målarfärg?

Vill du göra en mer avancerad holk kan du göra sidorna längre, borra fler hål och sätta in fler bottnar, så har du fått en flervåningsholk.

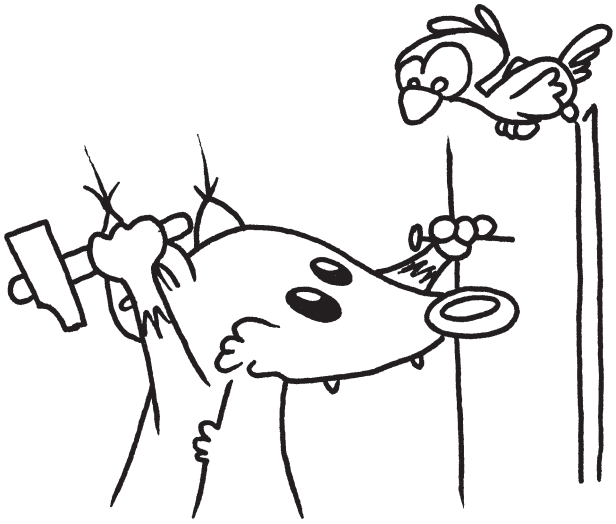

Harens SKRIK OCH SPRING LEK

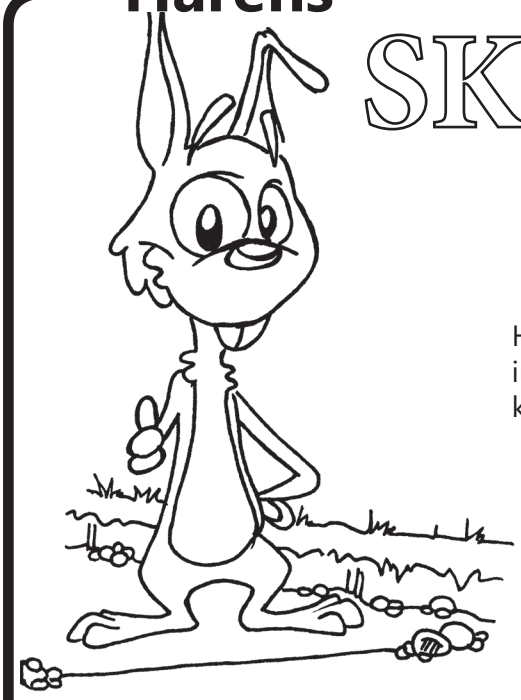

Haren är duktig på att springa och han gillar att skrika. Vem gör inte det? I den här leken ska du springa så långt du kan och skrika så högt du kan på ett andetag. Låter det roligt? Det är det.....

KLARA...

Ställ dig vid startlinjen och gör dig beredd.

FÄRDIGA...

Ta ett så djupt andetag du kan och håll andan.

GÅ!!!

Spring och skrik så långt du kan på ett andetag.

Gör så här:

1. Alla som vill vara med ställer sig på led efter varandra vid startlinjen.
2. Den första personen i ledet tar ett djup andetag, håller andan, räknar till tre.....
3. Sedan skriker och springer han/hon så långt som möjligt på ett andetag.
4. När luften är slut stannar personen och markerar platsen med en pinne eller sten.
5. Nu är det dax för nästa person i ledet att prova sina lungor. Den som kommer längst har vunnit.

Alternativ:
Man kan förenkla leken genom att göra “spring och skrik” stenar. Leta reda på 10 - 15 stenar stora som hönsägg och måla dem i olika färger eller mönster. Alla stenar ska se olika ut. När man sedan leker leken så får alla var sin sten att markera sin plats med. Då blir det enklare att hålla reda på hur långt alla kommit.

Spindelns BLÅBÄRSMUFFIN

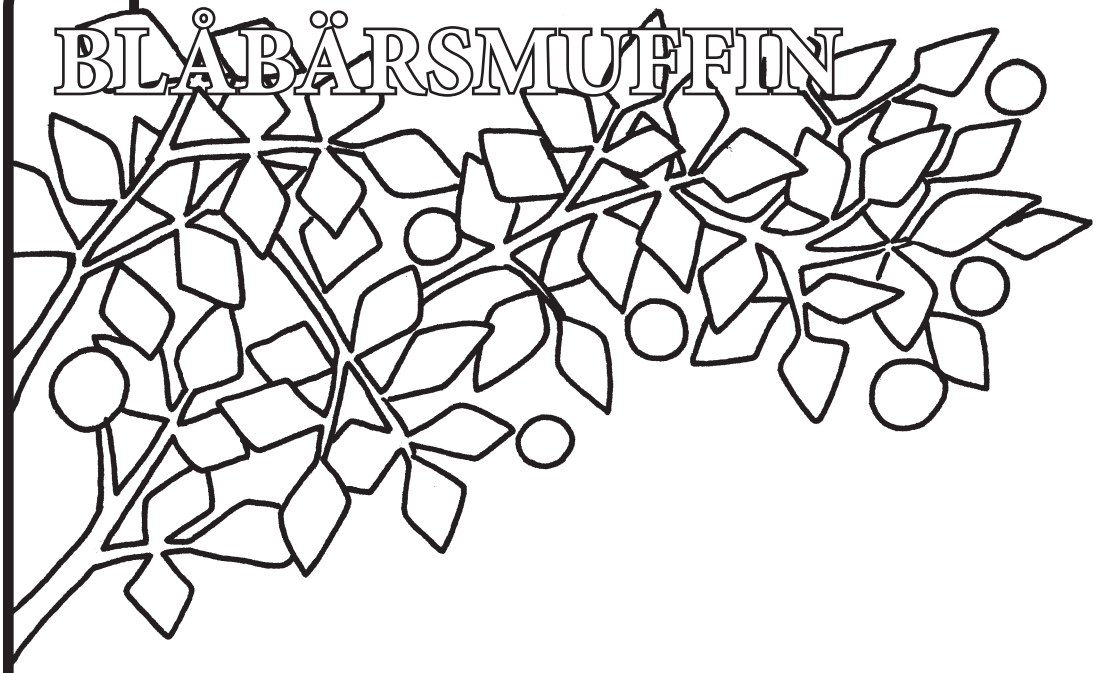

Spindeln klättrar vigt omkring i blåbärsriset. Det är höst och hon har fullt upp med sin favoritsysselsättning, blåbärsplockning.

Blåbär kan man gör mycket gott av, sylt, paj och dricka. Spindeln gillar blåbärsmuffins mest men då ska det vara frosting på.

Gillar du också blåbärsmuffins? På nästa sida har du Spindelns egna favoritrecept. Ut och plocka blåbär, och är det inte blåbärssäsong, kolla in frysdisken i affären.

Lycka till!

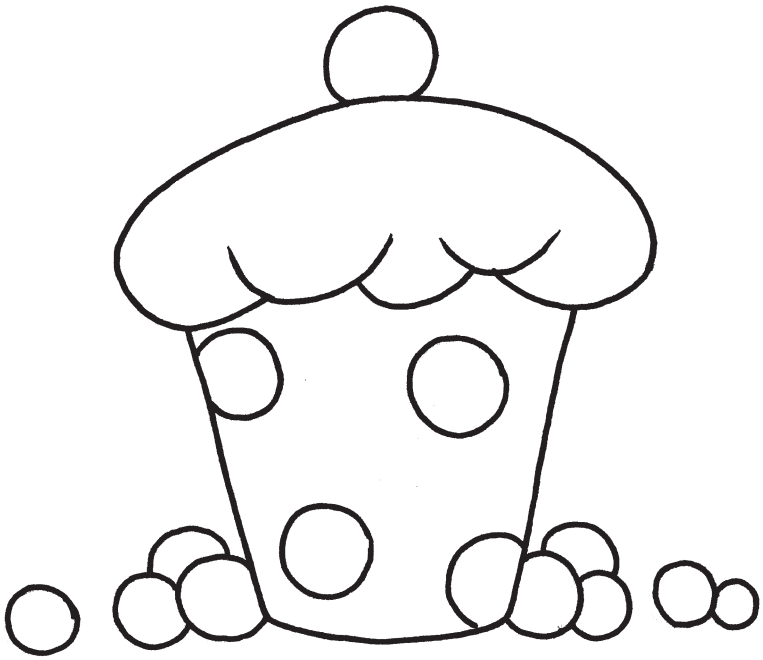

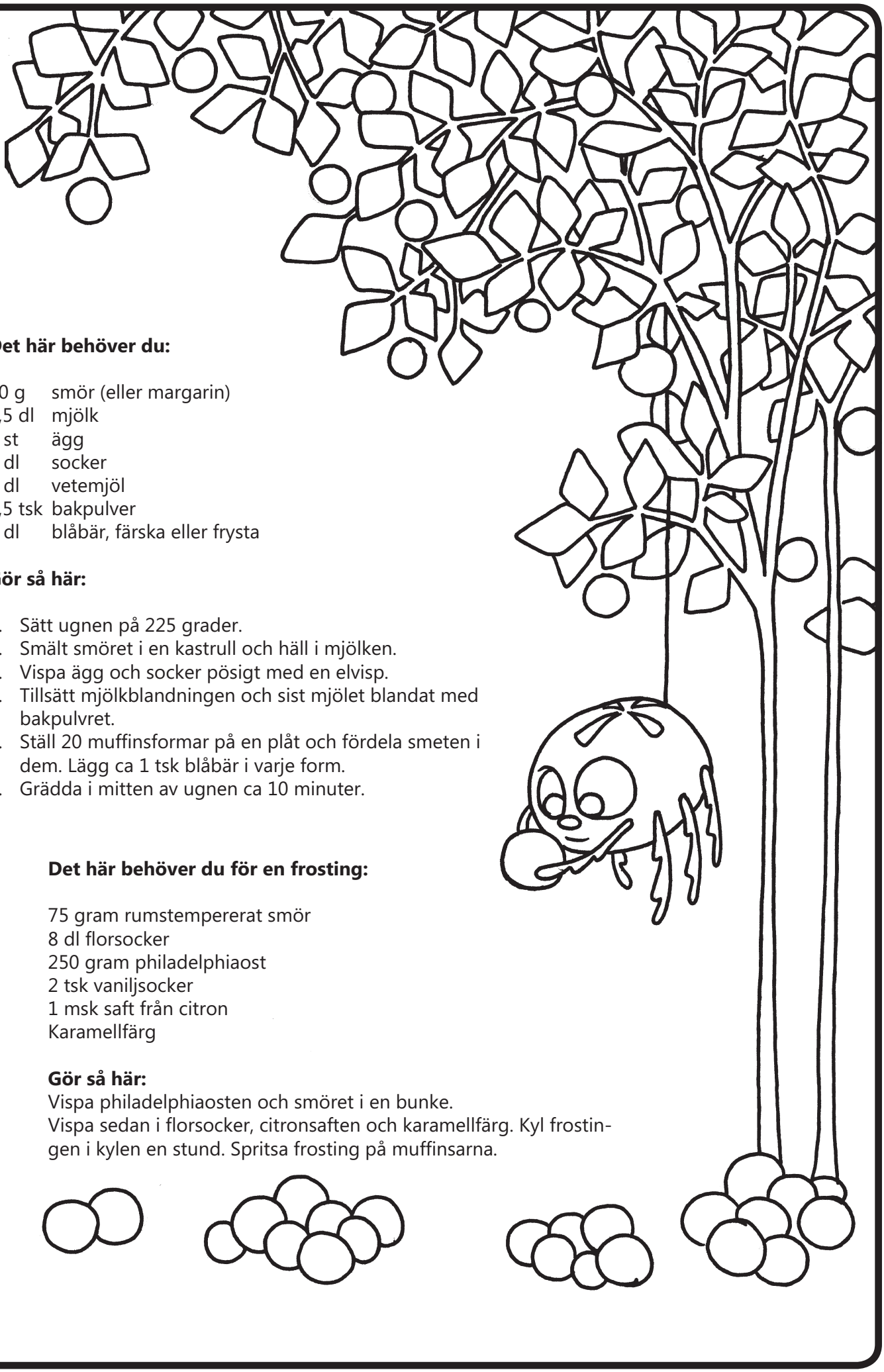

Det här behöver du:

50 g	smör (eller margarin)
1,5 dl	mjölk
2 st	ägg
2 dl	socker
3 dl	vetemjöl
1,5 tsk	bakpulver
1 dl	blåbär, färska eller frysta

Gör så här:

1. Sätt ugnen på 225 grader.
2. Smält smöret i en kastrull och häll i mjölken.
3. Vispa ägg och socker pösigt med en elvisp.
4. Tillsätt mjölkblandningen och sist mjölet blandat med bakpulvret.
5. Ställ 20 muffinsformar på en plåt och fördela smeten i dem. Lägg ca 1 tsk blåbär i varje form.
6. Grädda i mitten av ugnen ca 10 minuter.

Det här behöver du för en frosting:

75 gram rumstempererat smör
8 dl florsocker
250 gram philadelphiaost
2 tsk vaniljsocker
1 msk saft från citron
Karamellfärg

Gör så här:
Vispa philadelphiaosten och smöret i en bunke.
Vispa sedan i florsocker, citronsaften och karamellfärg. Kyl frostingen i kylen en stund. Spritsa frosting på muffinsarna.

Björnarnas
BYGGA TORN

Björnarna gillar att bygga grejer av saker de hittar i skogen. En dag kommer en av björnarna på en ny lek, bygga torn.

Leken går ut på att bygga ett så högt torn som möjligt på 10 minuter. Man får bara använda det som finns på platsen, stenar, pinnar osv.

Gör så här:

1. Utse en tidtagare som håller koll på tiden.
2. Dela in alla som vill vara med i lika stora lag.
3. Alla lag får 5 minuter på sig att hitta material till sitt torn.
4. När 5 minuter gått så är det dax att börja bygga tornen.
5. Det lag som har det högsta tornet efter 5 minuter vinner. Torn som rasar medan man mäter räknas inte, tornet måste stå kvar tills alla torn är mätta.

Alternativ:

- Om det inte finns så mycket material på platsen där man ska leka kan lekledaren leta reda på 15-20 stycken stora stenar och pinnar. Sedan får varje lag i tur och ordning 5 minuter på sig att bygga sitt torn. Tornet ska stå i minst 30 sekunder och laget med det högsta tornet vinner.
- Är det vinter ute så kan man leka den här leken inomhus, byt pinnar och stenar mot konservburkar och tändsticksaskar

Rävens
LINGONDRICKA

Lingon kan man använda till mycket, räven gillar lingondricka mest. Det går mycket snabbare att koka jämfört med lingonsylt och svalkar mycket bättre när det är soligt och varmt ute.

Det här behöver du:
2 liter lingon.
1 liter vatten.
9 dl socker (eller efter smak).
0.5 tsk citronsyra.

Så här gör du:
1. Koka 2 liter lingon och 1 liter vatten i 5 minuter.
2. Skumma av noggrant (ta bort det rosa/vita skummet på ytan med en sked).
3. Mosa bären med en gaffel och sila av ordentligt. Du kan använda ett durkslag eller en silduk som går att köpa i affären.
4. Blanda i 9 dl socker och 0.5 tsk citronsyra.
5. Koka upp blandningen, rör om tills sockret löst sig och koka i 5 minuter.
6. Häll upp blandningen i ordentligt rengjorda flaskor.

Saften går faktiskt att frysa om man vill spara den länge och njuta av den en härlig vinterdag, riktigt varm förstås.

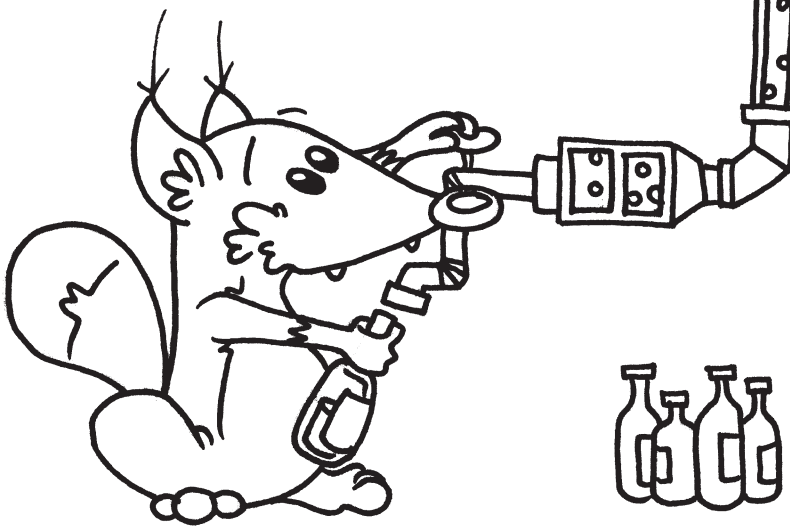

Igelkottens
Bladjakt

Igelkotten gillar inte att kratta löv, de fastnar överallt. Som tur är har han en liten lek som gör att jobbet går ganska lätt.

Han samlar på löv, torkar dem och klistrar in dem i en bok.

Vet du vilka löv och barr som hör till vilka växter? Ut i skogen och plocka, undersök och klistra in på sidorna som kommer.

Lycka till!

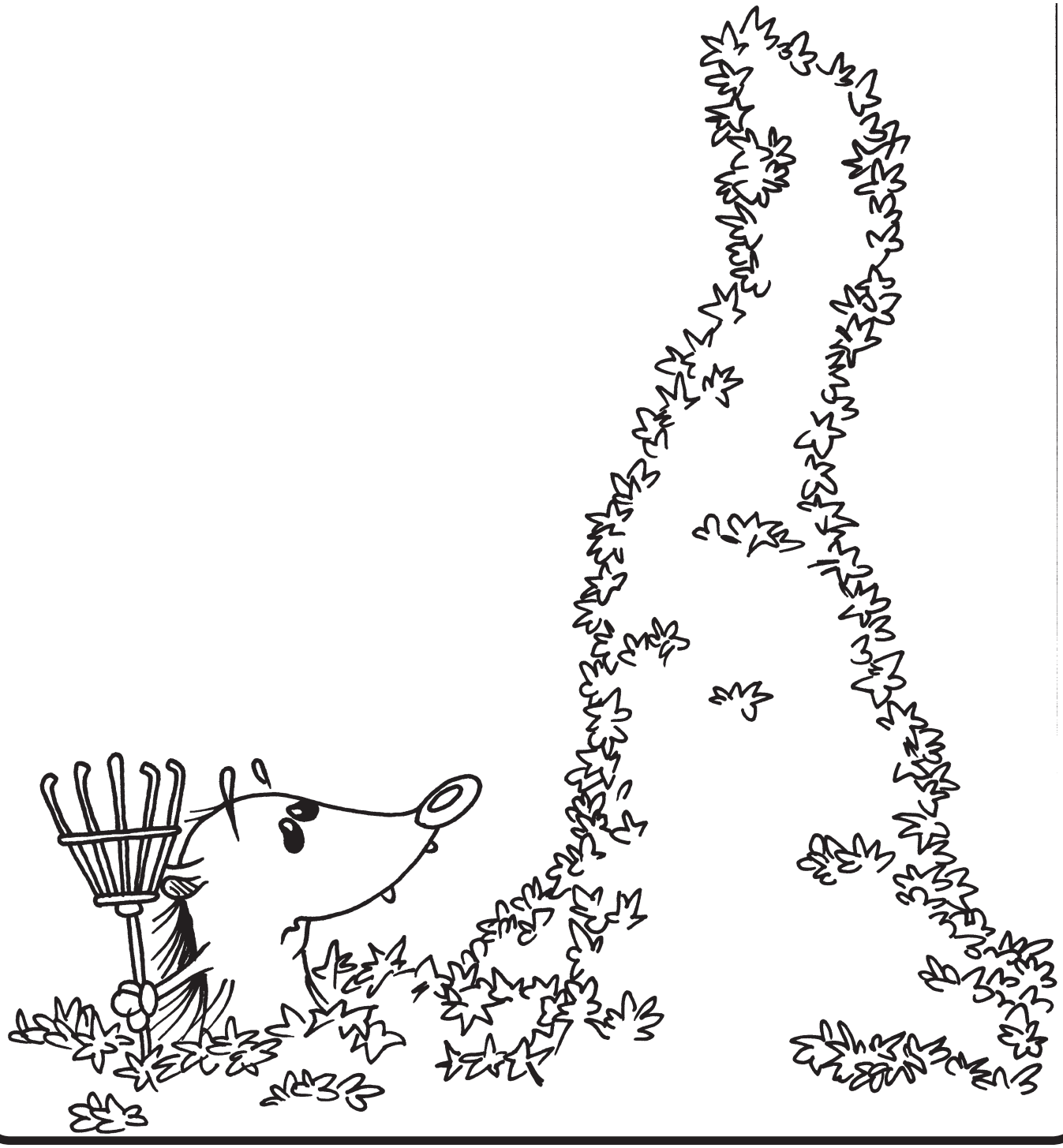

Gran	Tall	Lönn

Rönn	Asp	Björk

Lingon	Blåbär	

Ugglans
Kvarnspel

Ugglan gillar att spela strategispel, så att han kan träna hjärnan. Vill du också träna din hjärna? Dra ihop några kompisar och spela.

Spel för två spelare eller flera spelare indelade i två lag.

Varje spelare/lag har nio spelpjäser, det kan vara stenar, kottar eller liknande.

Den som spelare som lyckas slå ut sju av motståndarens pjäser eller sett till att motståndaren inte kan flytta sina pjäser har vunnit.

Så här börjar man:

Varje spelare turas om att placera var sin pjäs på prickarna på brädet. När någon av spelarna lyckas placera tre pjäser i rad så har spelaren en kvarn och får plocka bort en av motståndarnas pjäser. Pjäsen kan inte användas mer i den här spelomgången.

Spelarna får inte börja plocka bort pjäser ur kvarnarna innan alla andra pjäser är bortplockade. När alla 18 pjäser är utplacerade på brädet turas spelarna om att flytta pjäserna på brädet.

Varje spelare turas om att flytta en av sina pjäser till en tom intilligande plats. Kan spelaren skapa en ny kvarn så får den spelaren ta bort en av motståndarens pjäser.

Spelarna får bara flytta pjäserna efter linjerna mellan punkterna.

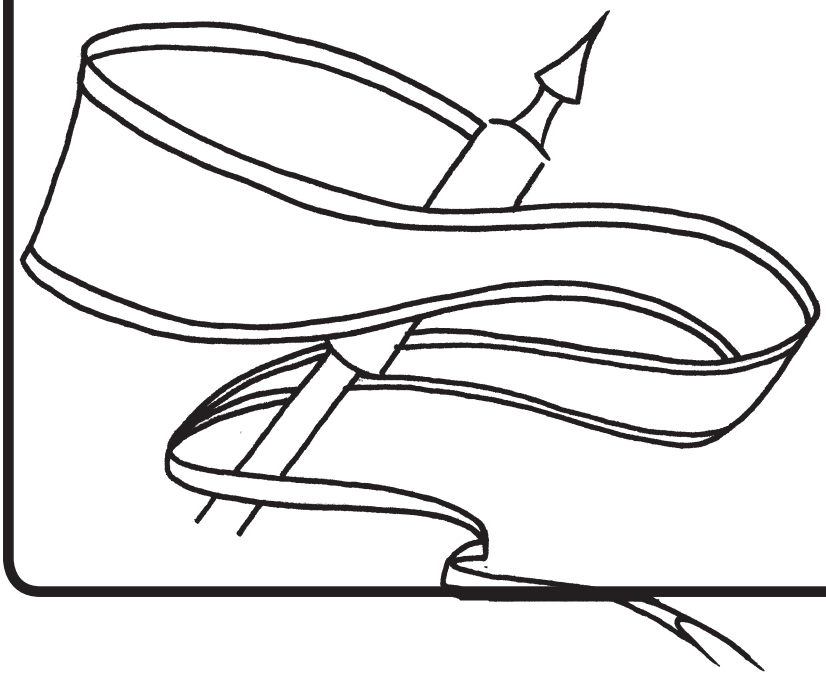

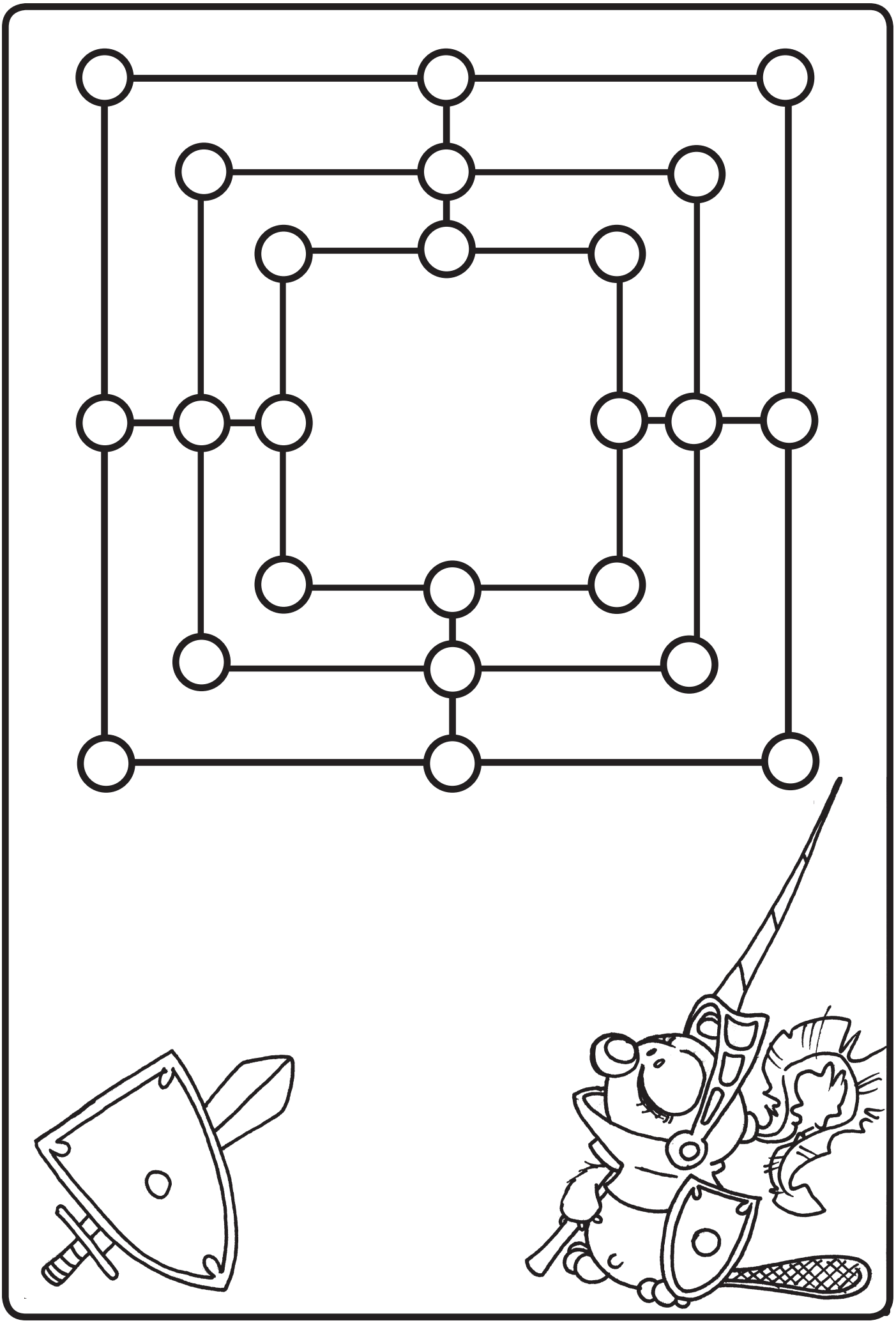

Björnarnas
TVÄRTOM KURRAGÖMMA

Björnarna gillar att göra saker och ting på sitt egna sätt, tvärtemot alla andra. Här kommer deras variant på kurragömma.

Leken börjar med att någon gömmer sig medan alla andra blundar och räknar tillsammans till 50.

När alla räknat klart är det dax att leta reda på den om gömt sig. Alla letar var för sig.

När man hittar den person som gömt sig, ska man försiktigt smyga iväg och gömma sig på samma ställe utan att någon av de andra som letar märker det.

Till slut har alla utom en gömt sig på samma ställe. Den som sist hittar gömstället får börja med att gömma sig nästa omgång.

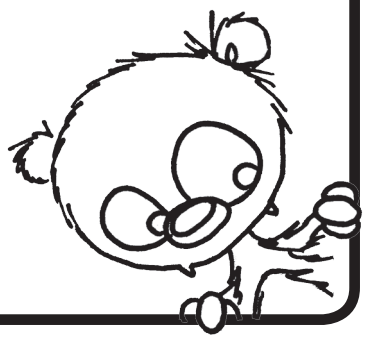

Tema Vandring

Vandringsstav

Hitta en slana av björk eller sälg som är så rak som möjligt och har en diamter på cirka 2.5 - 3 cm. Gör staven cirka 20 cm kortare än den som ska använda stavven.

Tälj ett fint mönster runt staven

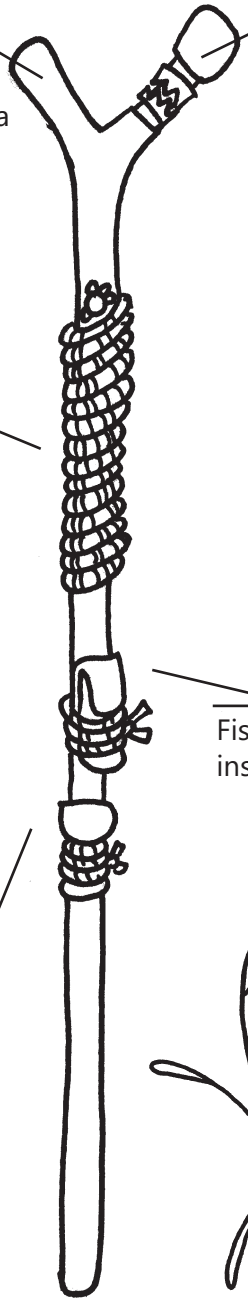

När man är ute i skogen är det alltid bra ha ett rep till hands. Linda några meter nylonrrep runt staven.
Se till att staven får torka några dagar innan man lindar repet eftersom staven krymper.

Fiskeväska. Gör en fiskeväska enligt instruktionerna på nästa sida.

Eldväska. Det är viktigt att kunna göra upp en eld när man är på vandring. Gör en eldväska enligt instruktioner-na på nästa sida.

Tema Vandring

Fiskeväska

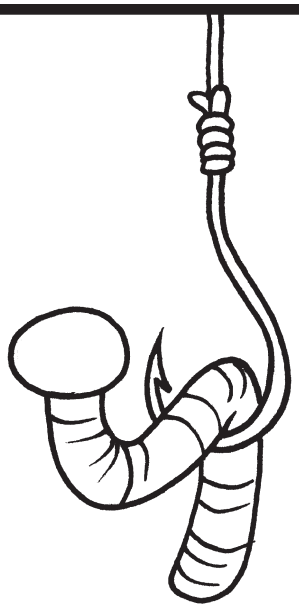

När man är ute och vandrar kan det vara bra att ha med sig en liten väska med fiskegrejer, det kan alltid komma bra tillhands.

Rulla upp ett par meter fiskelina på en rulle, använd en trådrulle eller liknande.

Tejpa en liten bit tejp runt kroken och lägg till några små sänken och ett flöte.

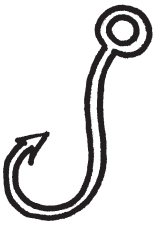

Gillar du att fiska med flugor? Fäst några på en frigolitbit

Lägg allting i en lite plastpåse, gärna av zipmodell, så håller sig allt torrt tills det är dag för fisketuren.

Du kan även fästa påsen på din vandringsstav så finns den alltid tillhands när du kan behöva den.

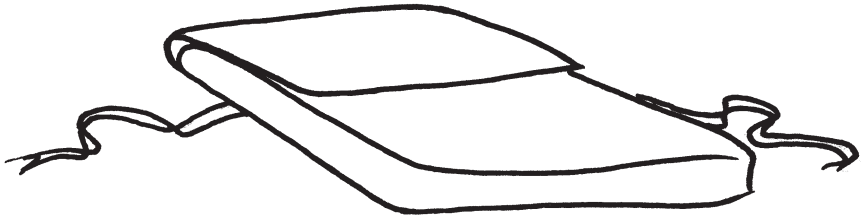

Tema Vandring

Eldpåse

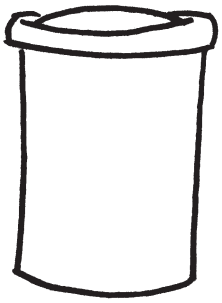

Ute i skogen kan det vara viktigt att kunna göra upp en eld om du exempelvis går vilse eller behöver torka kläder. Att ha en eldpåse nära till hands kan vara bra.

Börja med att lägga en bunt med tändstickor i en tom burk, exempelvis en medicinburk eller liknade. Se till att plånet har plånytan utåt så att det inte kommer i kontakt med tändstickans topp och startar en brand.

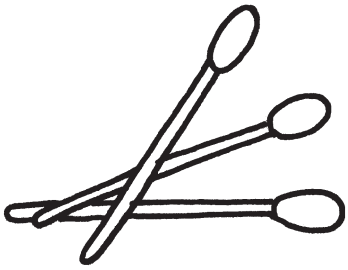

Gör tändblock genom att:

Fyll en äggkartong med trassel. (se till att trasslet inte innehåller slipmedel)

Smält gamla ljus i ett vattenbad, och när stearinet är flytande häll det över trasslet. Se till att ha en tidining som underlag.

När stearinet stelnat är de klara.

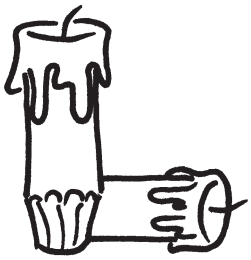

Gör tändblock genom att:

Klick remsor av en tidningar och rulla ihop dem till 2 cm rullar.

Smält gamla ljus i ett vattenbad, och när stearinet är flytande doppa rullen i stearinet och låt den torka på en tidning.

När stearinet stelnat är de klara.

Lägg allt i en plastpåse av zipmodell. Lägg också till några ljusstumpar, som kan vara bra att ha.

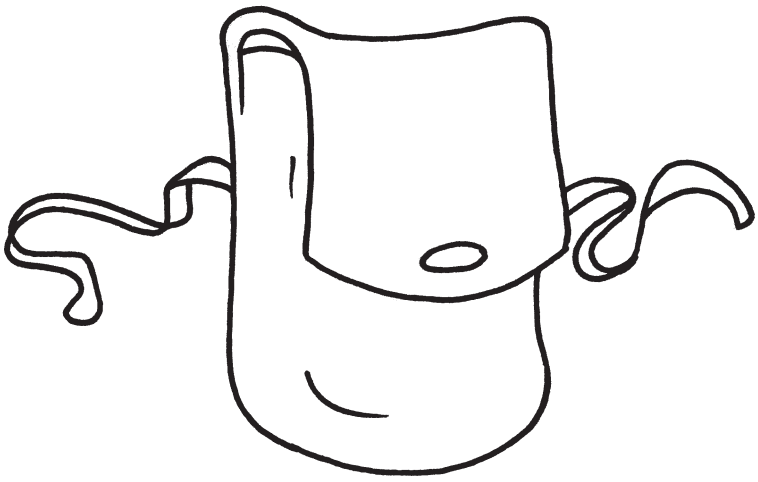

Igelkottens
Faktablad

Igelkotten är ett fantastiskt djur som fanns på jorden redan för 65 miljoner år sedan. Det finns mycket att lära sig om igelkotten, både på biblioteket och på webben. Samla fakta och svara på frågorna för att lära dig mer. Ge dig ut i naturen och se om du inte kan hitta en igelkott, men var försiktig så att du inte stör eller stressar djuren.

Vad är Igelkottens latinska namn?_____

Vikt:_____ Längd: _____ Hur gammal kan en igelkott bli? _____

Vad äter igelkotten? _____

Hur många taggar kan en igelkott ha?_____

Vad kallas igelkottens ungar?_____

Vilka fiender har igelkotten?_____

Hitta fem igelkottfakta som du tycker är intressant:

_____

_____

_____

_____

_____

Vad gör igelkotten på vintern?_____

Vart (i vilka länder) finns igelkottar?_____

_____

_____

Har igelkotten något läte?_____

Rita tassavtryck här:

Klistra in en bild här

Humlans
Faktablad

Har du någon gång sett en humla på nära håll? Ett otroligt coolt djur. Det finns mycket att lära sig om humlor, både på biblioteket och på webben. Samla fakta och svara på frågorna för att lära dig mer. Ge dig ut i naturen och se om du inte kan hitta några humlor, men var försiktig så att du inte stör eller stressar djuren.

Vad är Humlans latinska namn?_____

Vikt:_____ Längd: _____ Hur gammal kan en humla bli? _____

Vad äter en humla? _____

Hur många olika humlearter finns det?_____

Hur hjälper humlor människan?_____

Vilka fiender har humlor?_____

Hitta fem fakta om humlor som du tycker är intressant:

_____

_____

_____

_____

_____

Hur överlever humledrottningen på vintern?_____

Vart (i vilka länder) finns humlor?_____

_____

_____

Har humlan något läte?_____

Rita ett humlebo här:

Klistra in en bild här

Harens

Gå vilse skola

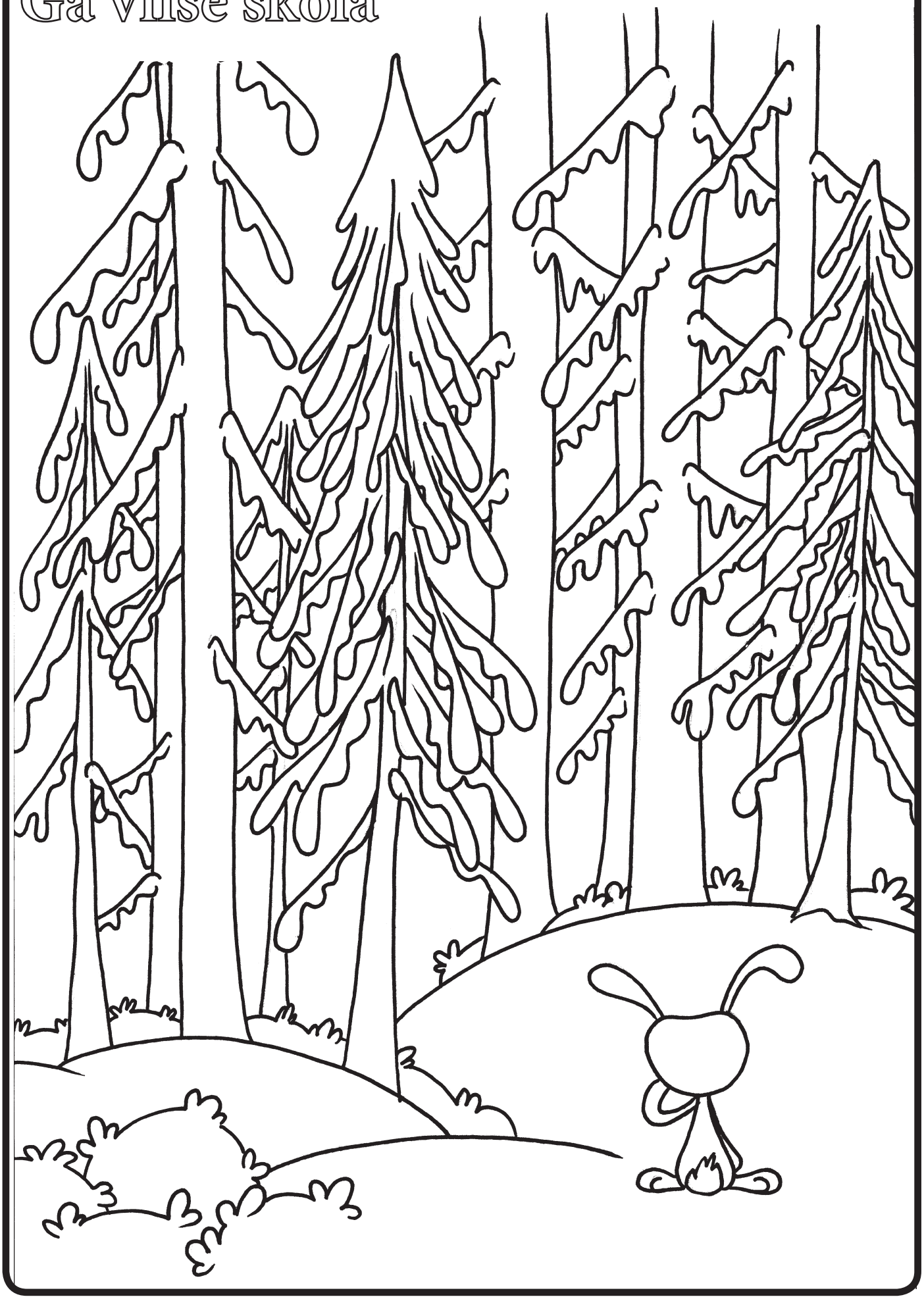

Harens

Gå vilse skola

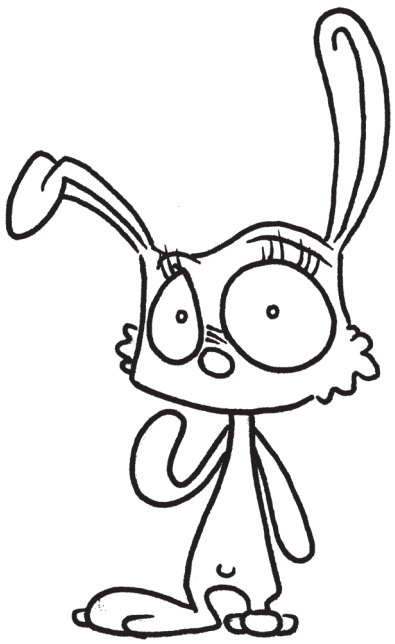

1. Stanna på den plats du är.
Gå vilse är ofta läskigt. Om du har kompisar i skogen. Ropa så kanske de hör dig. Spring inte omkring, då kan du komma ännu mer vilse.

2. Gör dig hörd!
Du kan ropa, men om du blir trött eller hes så kan du slå två grenar mot varandra eller mot ett träd.

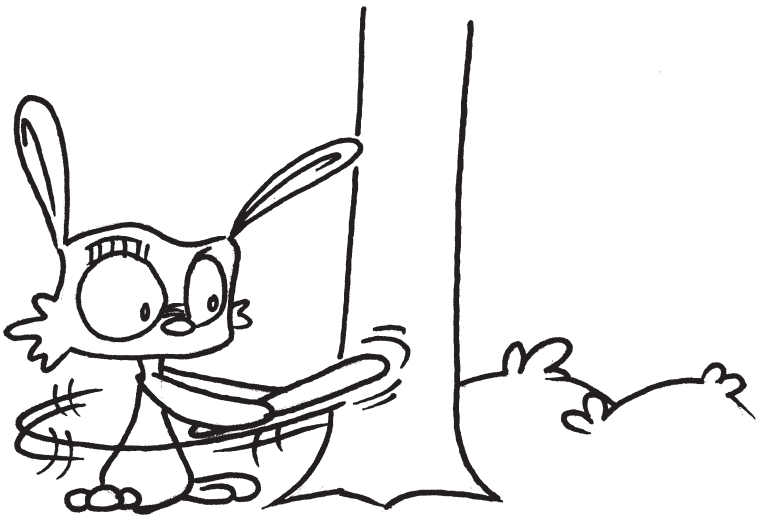

3. Gör dig synlig!
Häng skräp i träden där du väntar. Kolla om du har något skräp i fickorna. Ta alltid med en plastpåse, den kan du hänga i ett träd.

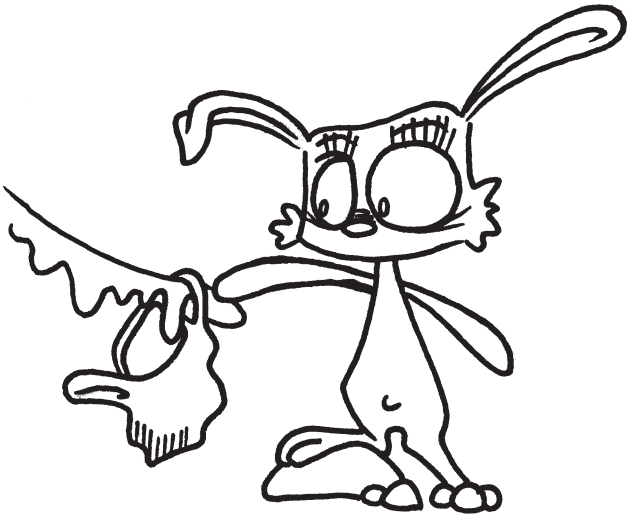

Lägg pinnar i kyss, så syns de från luften.
Gör pilar av grenar som pekar ut var du är.

Lägg tre pinnar över stigen

4.Ta aldrig av dig kläderna!
Även om det är varmt. Lämna dem inte som spår.

5. Det kommer någon och letar efter dig!

Grodans

Jägarsnus

När man är ute och vandrar i fjällen, skogen eller kanske på stan och behöver en enrgikick för att kunna fortsätta är jägarsnus bra att ha i fickan. Det är inte riktigt snus, utan en blandning av torkade frukter, nötter och choklad. Ta det som du gillar!

"Klassikern"

1 dl russin
1 dl torkade aprikoser
1 dl torkade fikon
1 dl torkade bananskivor
1 dl pumpa kärnor
100 g mörk choklad
1 dl valnötter
0.5 dl solrosfrö

Hacka aprikoserna, fikonen och chocklad. Krossa hassel- och valnötter. Blanda allt i en plastpåse.

"Vitt jägarsnus"

Använd receptet ovanför men byt ut chokladen till vit choklad och ljusa russin (Osvavlade)och skalade solrosfrön.

"Jägarsnusbar"

2 dl havregryn
1 dl valnötter
1 dl hasselnötter
1 dl russin
1 dl torkad banan

Finhacka ingredienserna eller kör allt i en mixer en kort stund.

Knäcksmet:
1 dl maltodextrin
1 dl fruktos
1 dl dextros
1 dl glukos

Koka knäcksmeten i en nostickpanna i 4-5 minuter. Blanda sedan i de hackade ingrediensena och rör om ordentligt.

Häll upp på bakplåtspapper och låt smeten kallna.
Akta fingrarna, det är en jättevarm smet.
Låt kallna och dela upp i delar med en kniv.

Rävens
Fågelmatare

När det är vinter ute är det viktigt att hjälpa fåglarna. Det kan du göra genom att göra rävens fågelmatare, den är både snygg och funktionell.

Det här behöver du:

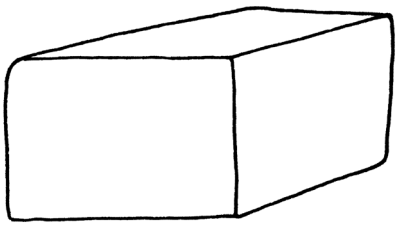

1-2 pkt Cocosfett
5 dl solrosfrön
1 dl hasselnötter
1 stor hjärtformad pepparkaksform
Snöre att hänga fågelmataren i

Gör så här:
Smält cocosfettet i ett vattenbad. Fettet ska inte bli flytande, utan bli en mjuk massa.

Blanda i solrosfröna och hasselnötterna i massan och rör om.

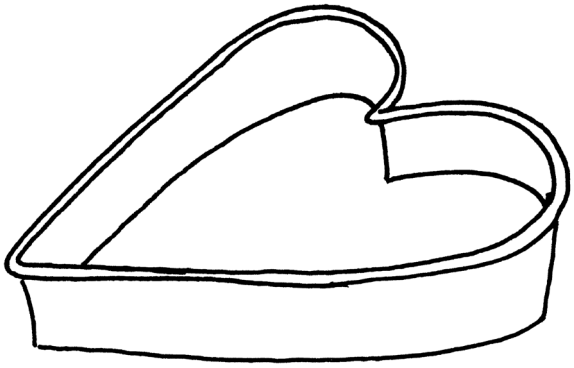

Lägg pepparkaksformen på ett bakplåtspapper och fyll den med den mjuka cocosmassan.

Tryck ut massan till kanterna och jämna till den.

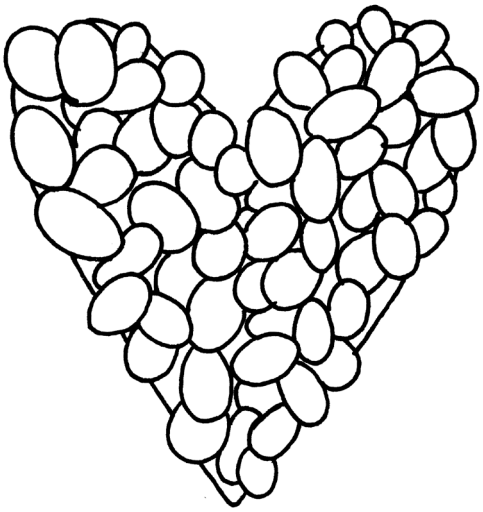

Låt massan stelna och tryck ur en ur formen.

Använd en vass kniv och gör ett hål för ett snöre.

Häng ut så att fåglarna kan äta sig mätta.

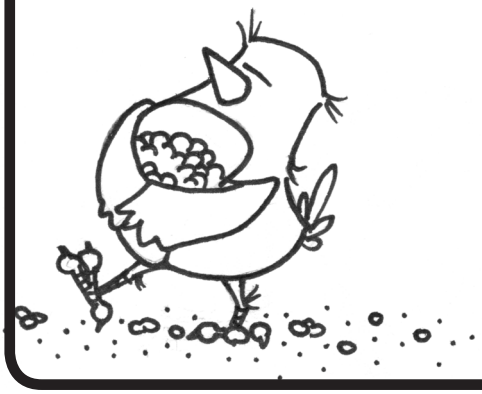

Kråkornas
Jätteplockepinn

Kråkorna har kommit på ett riktigt roligt spel. Jätteplockepinn.....

Du kan själv göra ditt eget jätteplockepinn. Till det behöver du:

* kniv
* såg
* sly (fråga markägaren innan du röjer)

Börja med att välja ut cirka 15 pinnar av björk, sälg eller pil. Se till att de är så raka som möjligt, med så få grenar som möjligt.

Kvista pinnarna och kapa dem i en meters längder. Nu har du ditt egna jätteplockepinn.

Så här spelar du plockepinn:

Blanda alla pinnar i en hög. Lotta om vilken spelare som får börja. Spelaren tar en pinne åt gången så länge ingen annan pinne rubbas. Rubbas pinnen så är det nästa spelares tur. Den som har flest pinnar när högen är slut har vunnit.

Du kan göra en variant på plockepinn. Dela in pinnarna i tre högar, tälj en ring i barken på varje pinne i hög ett, två ringar på högen i mitten och tre tringar på alla pinnar i sista högen.

Blanda pinnarna och spela som vanligt. När pinnarna är slut räknar spelarna ihop poängen på alla pinnar som hen har vunnit. Ett poäng för pinnarna med en ring, två poäng för pinnarna med två ringar och tre poäng för pinnarna med tre ringar. Den spelare som har flest poäng vinner.

Ekorrens

Frystorkad gröt

Ekorren är alltid förberedd och jobbar hela sommaren med att gömma mat inför vintern.

Ekorren är en expert på att torka, sylta, konservera mat så att den håller länge. Här kommer recpetet på en gröt-blandning som är perfekt om du ska ut på vandring och vill ha med dig färdigpackad gröt.

Det här behöver du:

Plastpåsar
Havregryn
Mjölkpulver
Torkad frukt ex
- dadlar
- russin
- aprikoser
- äpplen

Chokladbitar

Blanda 1 dl havregryn och 1 msk mjölkpulver i varje plastpåse (en påse = en portion) tillsammans med en näve torkad frukt, ta den frukt som du gillar.

Blanda med en deciliter vatten och koka några minuter när du vill äta en god gröt.

Småfåglarnas Hjärngympa

Pinnproblem

Småfåglarna älskar kluringar och utmanar ofta varandra med olika pinnutmaningar. Kan du lösa de utmaningar som de har lagt upp här?

Du kan skapa dina egna utmaningar genom att tälja till pinnar av slanor och pinnar och lägga ut dem i olika mönster.

Lösningen på småfåglarnas utmaningar finns i slutet av boken.

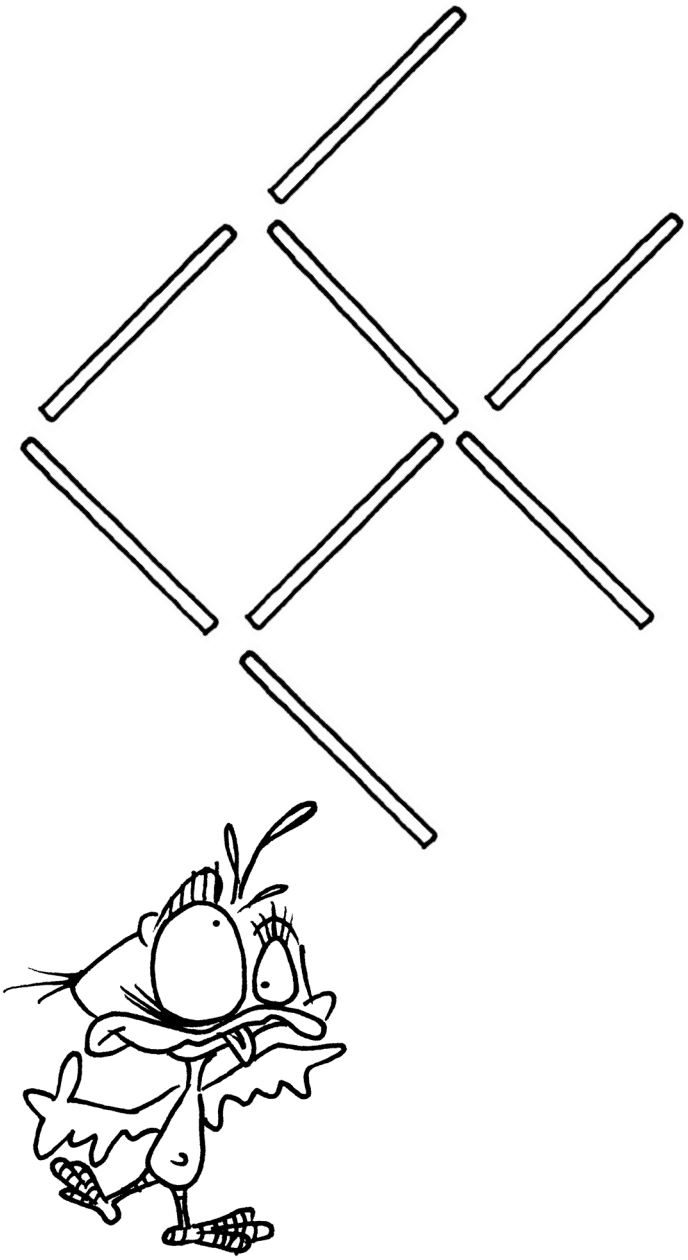

Fisken

Lägg ut åtta pinnar som en fisk enligt bilden till vänster.

Flytta tre pinnar för att få fisken att simma åt andra hållet.

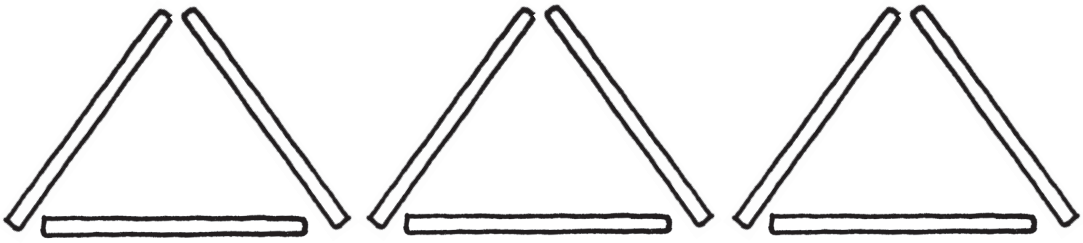

Trianglar

Lägg ut nio pinnar i tre trianglar på rad enligt bilden ovan.

Flytta två pinnar för att skapa fyra trianglar.

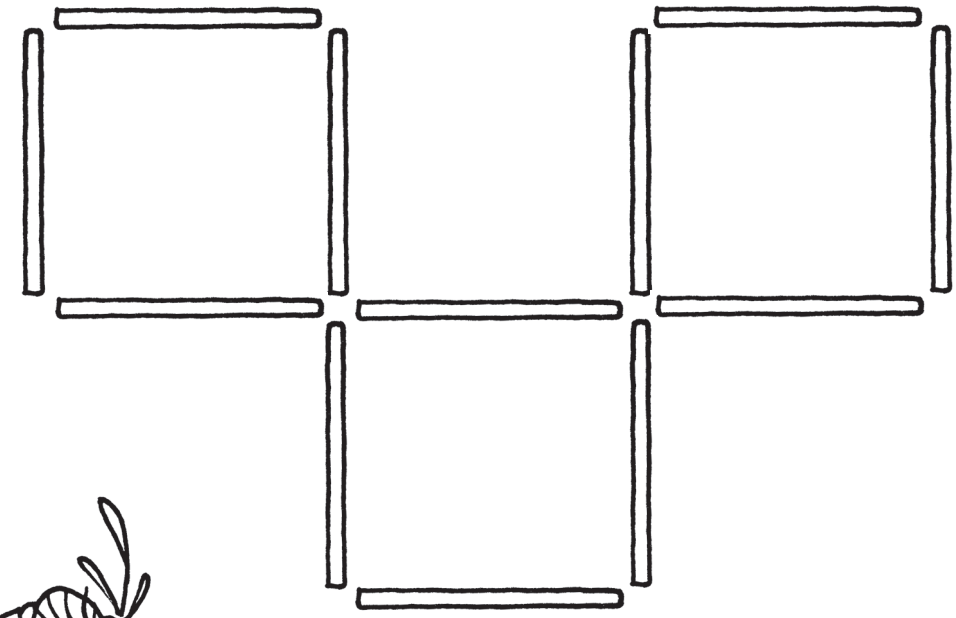

Tre kvadrater

Lägg ut 12 pinnar i tre kvadrater som bilden ovan.

Flytta tre pinnar för att skapa 4 lika stora kvadrater.

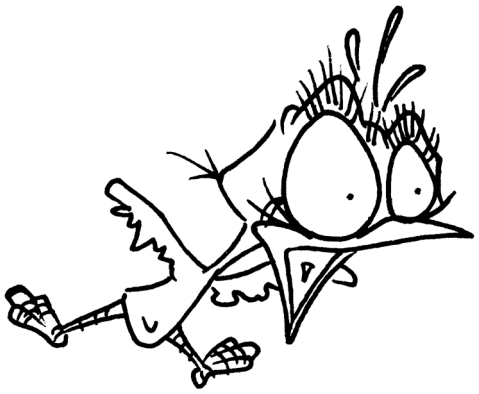

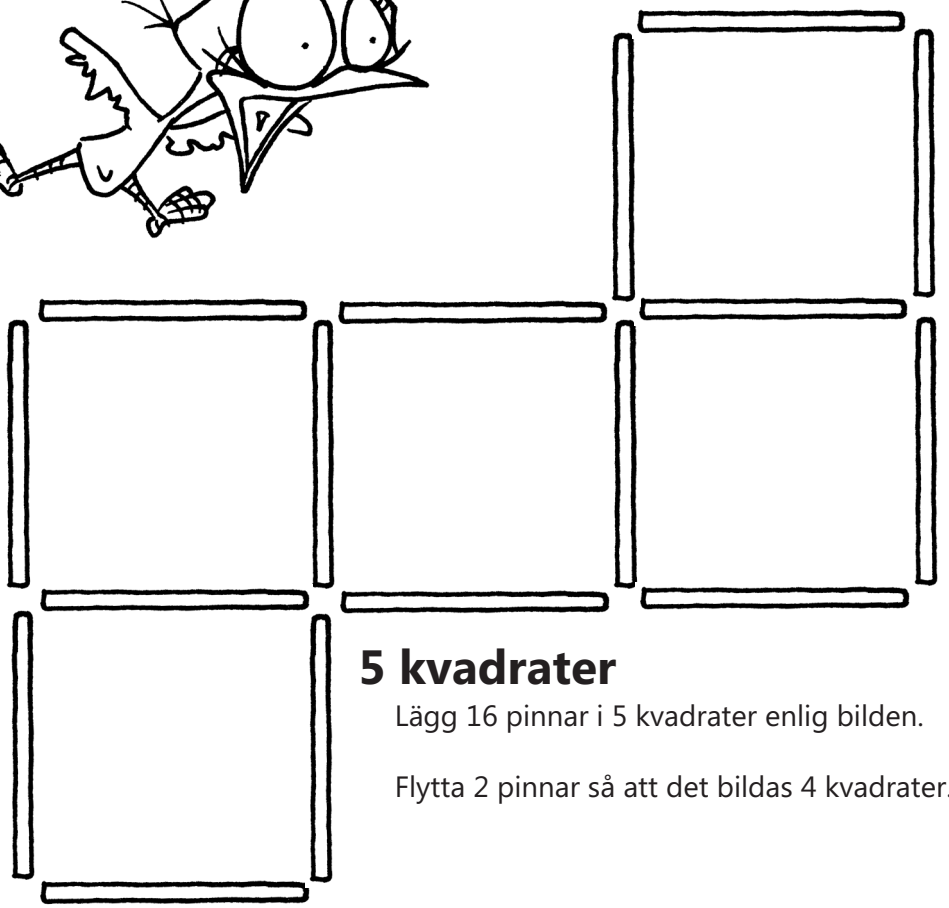

5 kvadrater

Lägg 16 pinnar i 5 kvadrater enlig bilden.

Flytta 2 pinnar så att det bildas 4 kvadrater.

Fisken

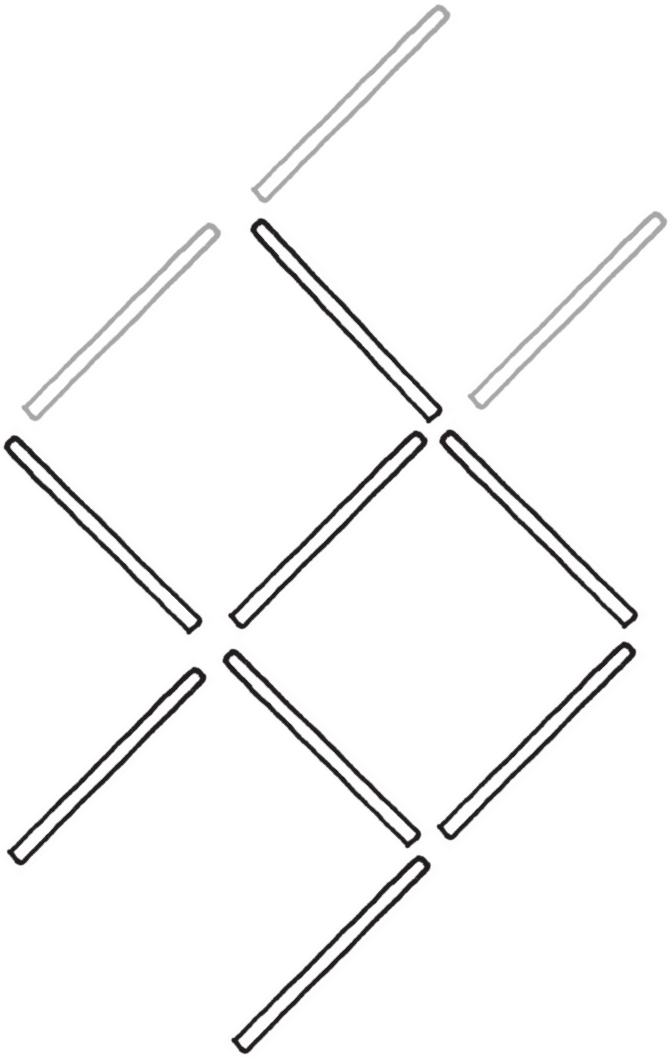

Trianglar

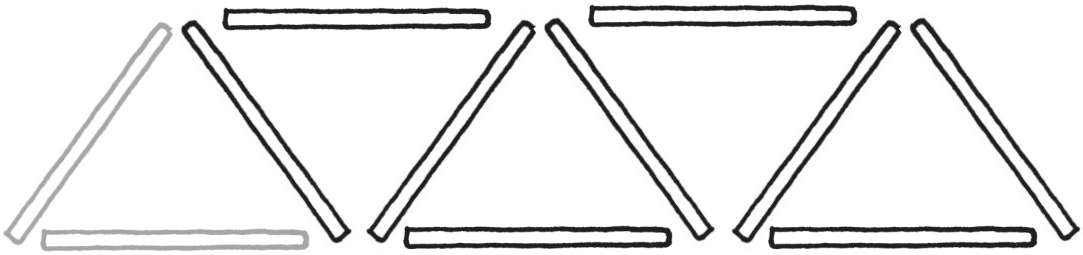

Tre kvadrater

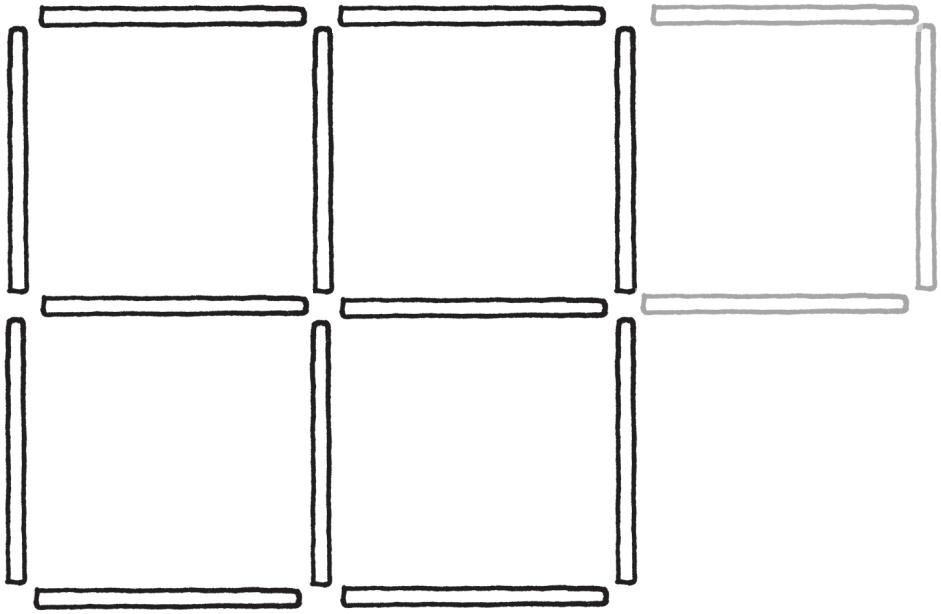
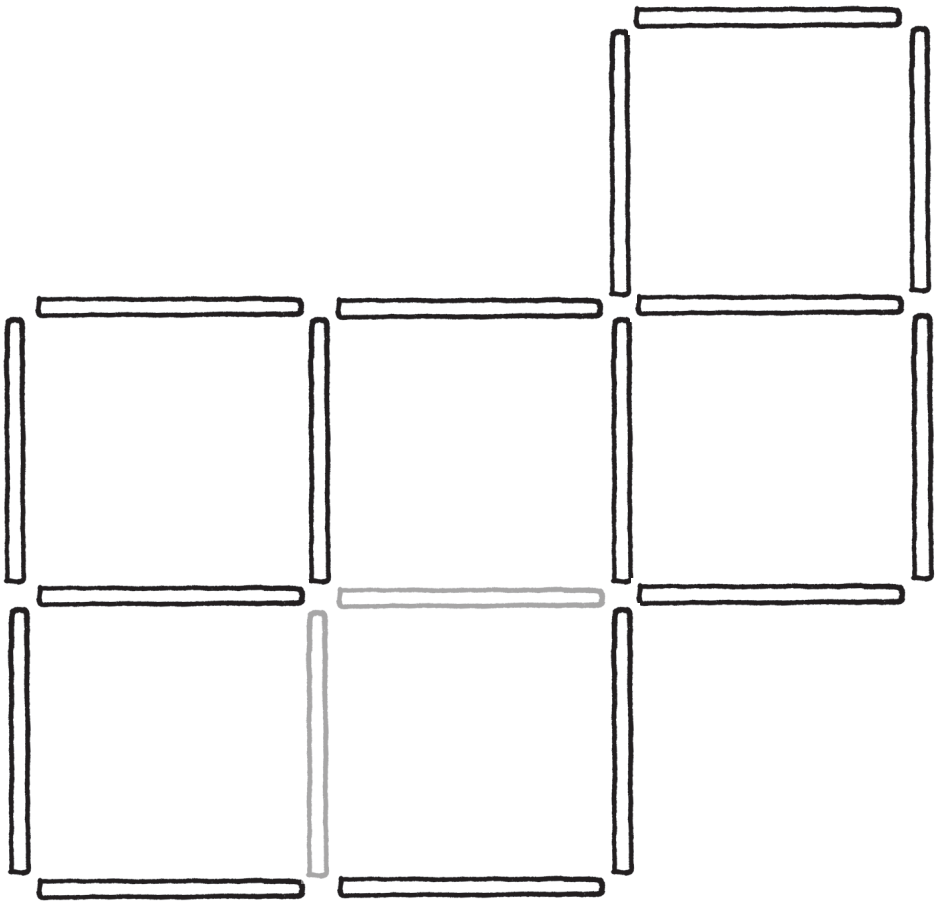
5 kvadrater